אישן לא קנה ביבמתו אלא בנתקע והא

אמר שרבה בנפל מן הגג ונתקע חייב

בארבעה דברים יוביבמתו לא קנה אלא כגון

שנתכוון לאשתו ותקפתו יבמתו ובא

עליה שניהם אנוסים דבי רבי חייא היכי

דמי כגון שנתכוון לאשתו ותקפוהו עובדי

כוכבים ודבקום זה בזה ובא עליה מנא הני

מילי דתנו רבנן ייבמה יבא עליה מצוה דבר

אחר יכמה יבא עליה בין בשוגג בין ייבמזיד

בִין באונם בין ברצון והא אפיקתיה למצוה

למצוה ימואם לא יחפוץ האיש נפקא הא

חפץ יבם וכי אתא קרא בין בשוגג בין

במזיד בין באונס בין ברצון תניא אידְך

יבמה יבא עליה כדרכה ולקחה שלא

כדרכה שיובם סיביאה גומרת בה הואין כסף

ושמר גומרין בה ויבמה בעל כרחה 6 ד"א

יבמה יבא עליה בין בשוגג כו' והא אפיקתי'

לכדרכה ההוא מלהקים לאחיו שם נפקא

במקום שמקים שם וכי אתא קרא בין

בשוגג בין במזיד בין באונם בין ברצון גופא

אמר רב יהודה ישן לא קנה ביבמתו דאמר

קרא יבמה יבא עליה עד דמכוין לה לשם

ביאה והתניא בין ער [בין ישן אימא בין

ערה בין ישנה והתניא בין ער] הוא בין ישן

הוא יבין ערה היא בין ישנה היא הכא במאי

עסקינן במתנמנם סה"ד מתנמנם אמר רב

אשי נים ולא נים תיר ולא תיר כגון דקרו

ליה ועני ולא ידע לאהדורי סברא וכי

מדכרו ליה מדכר גופא אמר רבה נפל מן

הגג ונתקע חייב בארבעה דברים וביבמתו

לא קנה בנזק בצער בשבת ברפוי אבל

בושת לא מיחייב ידאמר מר יאין חייב על

הַבושת עד שיתכוון אמר רבא הנתכוון

להמיח בכותל והמיח ביבמתו לא קנה

להמיח בבהמה והמיח ביבמה קנה דהא

ד א מיי׳ פ״ב מהל׳ יבום הלכה ג ד חמג משיו גא

:סעיף ס ה ב מיי׳ פ״א מהל׳ חובל ומזיק הלכה יב סמג עשין ע טוש"ע ח"מ סימן תכא סעיף יא: ר ג מיי' פ"ב מהל' יבוס הלכה ג סמג עשין נא

טוש"ע אה"ע סימן קסו סעי' ח: ספרי ח: ספרי ח: ז ד מייי פ"ב שם ה"ח ופ"ה שם הלכה ט טוש"ע שם סימן קע סעיף

ה מיי׳ שם וטוש״ע שם סעיף ב וסימן קסו סעיף ב:

:ן סעיף יד מיי פ״א מהלי חובל ומיק הלכה י סמג עשין ע טוש״ע ח״מ סימן חכא

:סעיף

יבום הלכה ד סמג עשיו גא טוש"ע אס"ע סימן קסו סעיף ח: יב ט מיי׳ פ״ג מהלי מטמא משכב ומושב הל' א סמג עשין רמג:

גליון הש"ם גמ' ויבם ביאה גומרת עיין לעיל דף ח ע"ב חד" ויבמה ובקדושין יד ע"ח רש"י ד"ה ח"כ:

תוספות ישנים

ישן לא קנה ביבמתו פ״ה משום דלא הוי בן דעת. ולא נסירא דאפילו חרש דלא הוי בר דעת אמרי׳ לקמן (דף נו.) קנה. ונראה מט נו.) קנה. ונראה טעמת משום דבעינן כוונה וניחא דחרש יש לו כל הכוונה שיכול. אבל בישן אין לו כוונה שיש לו כמו שהוא ער. וכן נמי משמע להמיה דמפיק ליה מיבא עליה עד דמכוין לה: מה לאשת אח שכן יש בידו לרבות. ותימה בקדושין (ס"ו) דיליף כל העריות [דאין קדושין תופסין] מאחות אשה נפרוך מה לחחות חשה שכן יש בידו לרבות שיקדש ים בידו לרבות שיקדש הרבה נשים וירבה עליו איסור אחות אשה וי"ל דהא לא קרי בידו לרבות אלא כשהוא מרבה איסור על אחרים כמו באשת אח דאי אחיו משום אשת אח אבל אין זה חשיבות אם יכול להרבות איסור על עלמו: מה לאחות אב שכן איסור הבל מאלוו והקשה ה"ר יהודה בר נתן אמאי לא שמעינן כל שאיסורו בא מאליו ולא ע"י קדושין מאלוו ולא נ"י קדושין מאחות אב והני דעל ידי קדושין שבידו לרבות ניליף מאשת אח. וי"ל כיון דמ"מ אנטריכו תרווייהו למילף [מינייהו] עדיפא לן לאתויי מביניים ועוי"ל דהם אי קאמר הכי הוה פרכינן אשת חיש מנ"ל דמאשת אח לא מציכן למילף אשת איש שיש לה היתר בחיי בעלה משא"ר באשת אח אבל מביניים בסמוך בעי למילף מביניים דנדה וחשת חח דנדה יש לה היתר בחיי

מרוצח ורוצח גופיה קאמר התם דסברא הוא דמאי חזית דדמא דידך סומקא טפי כו' וזה לא שייך אלא במאנסין אותו להרוג בידים אבל אם רוצים לזורקו על התינוק ויתמעך בזה אדרבה איכא למימר איפכא מאי חזית דדמא דחבריה סומקא טפי כו׳ כיון שאין הורג בידים

ולא הוי אלא קרקע עולם בעלמא ואין מצווה להציל חברו בגופו דאדרבה חייו קודמין וההיקש דקרא בהורג בידים כתיב כי כאשר יקום איש על רעהו וגו׳ והשתא גרסינן בכל דוכתא מה רוצח יהרג ואל יעבור אף נערה המאורסה יהרג ואל יעבור פירוש יהרג הבועל ולא גרסינן תיהרג דקרקע עולם היא אי נמי אר"י דאפי׳ גרסינן תיהרג יש לפרש דהכי קאמר תיהרג קודם שתעשה מו מיי שם פייב הלי ג מעשה ותביא עליה את הערוה וא"ת במסכת ע"ז בפרק רבי ישמעאל (דף נד. ושם) דנעבל באונם אסור ומפרש כגון דאנסוהו עובדי כוכבים והשתחוה לבהמה דידיה ופריך עלה רבי זירא אונס רחמנא פטריה דכתיב ולנערה לא תעשה דבר (דברים כב) ומאי קושיא הא האי קרא דוקא בקרקע עולם איירי אבל עשה מעשה חייב למסור עלמו כדפרישי׳ ומשתחוה לעבודת כוכבים עושה מעשה הוא דליכא לאוקמה כשכפוהו עובדי כוכבים לעבודת כוכבים דחין זה משתחוה ואר"י דהכי פריך אונס רחמנא פטריה ממיתה אפי' בעושה מעשה דנהי דחייב למסור עלמו מ"מ אם לא מסר עלמו לא מיחייב מיתה דולנערה לא תעשה דבר אפילו בעשתה מעשה קאמר קרא דפטורה ממיתה דבעשיית מעשה איירי היקישה דקרה ועוד דכיון דהפילו ברלון מיחייב מיתה אע"ג דלא עביד מעשה דהא אשה חייבת ברצון אע"ג דהויא קרקע עולם ה"נ כשפטר הכתוב אונס במיתת בית דין כדכתיב ולנערה לא תעשה דבר פטר בכל ענין לה שנה עביד לה שנה לא עביד ולהכי פריך כיון דפטור ממיתה לא חשיב נעבד ליאסר בהך עבודה ומהדר ליה התם דחשיב שפיר נעבד באונס אע"ג דפטו' ממית' בדיעבד כיון דחייב למסור עלמו [וע"ע

תוס' יומא פב. האריכו טובא]: רישון לא קנה. פי׳ בקונטרס משום דלא הוי בר דעת וקשיא דהא קטן אע"ג דלא הוי בר דעת הוה קונה אי לאו דמיעטיה קרא אלא טעמא משום דלא איכוין לביאה כלל והוי כמתכוין להטיח בכותל דבסמוך: ובי איצטריך קרא בין בשוגג כו׳. וא"ת והא אינטריך לאשמועינן ביאה ביבמה דלא כתיב אלא הכא וי"ל דמלהקים לאחיו שם נפקא וא"ת והא אכתי אילטריך לג"ש דלקתן יבמה מנין אתיא ביאה ביאה וי"ל דביאה לחייבי לאוין מופנה וה"ל מופנה מצד אחד: דבוברין דה. לאו דוקא נקט דמכוין לה דהא בסמוך אמר דנתכוון להטיח בבהמה והטיח ביבמתו קנה:

ישן לא קנה. דישן לאו בר דעת ולא הוה קנינו קנין: בנחקע. שנחקשה לחשתו ונפל מן הגג ונחקע ביבמחו: חייב בד' דברים. בנזק ולער ורפוי ושבת כדחמר בהחובל (ב"ק דף פה:) פלע תחת פלע" לרבות השוגג כמזיד ואונס כרלון אבל בבושת לא כדמפרש לקמן:

> שנתכוון לחשתו. ונתקשה לה: מלוה. כלומר בביאה יותר מבחלינה: הא חפך. מלוה ליבומי: ולקחה שלח כדרכה. לרבות שאם בא עליה שלא כדרכה קנה: במקום שמקים שם גרסינן: עד דמכוין לה לשם ביאה. בעולם: נוק. שמין אותה כאילו היא שפחה נמכרת (כ) כמה היתה יפה וכמה היא יפה: להטיח בכותל. לאו לשום ביאה מיכוין: שכן מטמאה את בועלה. להיות כמותה טמא ז' דכתיב ותהי נדתה עליו וטמא שבעת ימים (ויקרא טו): וכי אשת אחיו לעולם נדה היא. ואינה פוסקת: שכן בידו. של אדם לרבות נשים הרבה על אחיו באיסור אשת אח: דאי בעי מקדש ואזיל כי אלפא. ותפשוט מינה כל עריות הנאסרות עליו מחמת אישות כגון אשת אב וכלתו וחמותו ואחות אשתו אבל אמו ואחותו ובתו וכיולא בהן דאין בידו לרבות מנלן: שכן איסור הבא מאליו. ופשוט מינה אמו ואחותו ובתו וכיולא בהן ולא תפשוט מינה עריות הנחסרות לו מחמת קידושין: מחשם חה וחחום חב וחם. דכי פרכת מה לאחות אב ואם שכן איסור הבא מאליו אשת אח תוכיח מה לאשת אח שכן בידו לרבות אחות אב ואם תוכיח וחזר הדין הלד השוה שבהן שהן אסורות עליו משום ערוה ועשה בהן העראה כגמר ביאה אף אני אביא כל העריות בדין הזה: שכן חיסורן משום שחר. ותפשוט כל האסורות משום שאר אבל אשת איש דלאו משום שאר מנא תיתי: בחיי אוסרן. כל זמן ישאדם חי והיא שופעת וכן אשת אח אין היתר בחיי אחיו שאפילו הוא מגרשה אסורה לזה. אשת איש יש לה היתר בחייו על ידי גט:

קמכוין לשם ביאה בעולם: אחד המערה: אשה ישכב את אשה פואיש אשר ישכב את אשה אמר עולא מנין להעראה מן התורה שנאמר דוה וגלה את ערותה את מקורה הערה מכאן להעראה מן התורה אשכחן נדה שאר עריות מנין וכ"ת נילף מנדה יימה לנדה שכן מממאה את בועלה אלא אתיא מאשת אח דכתיב ואיש אשר יקח את אשת אחיו נדה היא וכי אשת אחיו [לעולם] נדה היא אלא כנדה מה נדה בהעראה אף אשת אח בהעראה מה לאשת אח שכן בירו לרבות דאי בעי מקדש ואזיל כי אלפא אלא אתיא מאחות אב ואחות אם דכתיב זוערות אחות אמך ואחות אביך לא תגלה כי את שארו הערה איכא למיפרך מה לאחות אב ואחות אם שכן איסור הבא מאליו מחדא לא אתיא תיתי [חדא] מתרתי מהי תיתי תיתי מאשת אח ואחות אב ואחות אם מה להנך שכן אסורין משום שאר אלא תיתי מנדה ואחות אב ואחות אם מה להנך שכן איסור הבא מאליו אלא תְיתי מנדה ואשת אח דמאָי פּרכת מתקיף לה רב אחא בריה דרב איקא מה לנדה ואשת אח שכן אין להם היתר בחיי אוסרן תאמר באשת איש שכן יש לה היתר בחיי אוסרה אמר ליה רב אחא מדפתי לרבינא אמו נדה ואשת אח בחיי אוסרן הוא דאין להם היתר אבל לאחר מכאן יש להם היתר גדה

שבן בידו דרבות. וא"ת דבקדושין פרק האומר (דף סו:) בעי למילף כל העריות דלא תפסי בהו קידושין מאחות אשתו וקאמר התם בשלמא כולהו אמיין והיכי אמיין הא איכא למיפרך מה לאחות אשה שכן בידו לרבות וי"ל דבלאו הכי פריך שפיר א"נ דדוקא באשת אח חשיב יש בידו לרבות לחומרא שכן יש בידו לרבות איסור על אחרים אבל מה שבידו לרבות על עלמו לא חשיב פירכא: בה לאחות אב ואחות אם שבן איםור הבא מאליו. הקשה ריב"ן דמאחות אב ואם נילף איסור הבא מאליו ומאשת אח נילף היכא דעל ידי קידושין וי"ל דאשת איש לא אתי כדפריך בסמוך מה להנך שכן שאר:

וביבמחו לא קנה. דלא אכוין לביאה:

ל) ב"ק כו., ב) [עי" תוספות לעיל לט: ד"ה ולשוס], ג) ל"ל עב"ן, ד) וקדושין יד.ן, ס פסחים קכ: תענית יב. מגילה יח: (חגיגה יח:) נדה סג., ו) ב"ק פו,, ז) ושמות כאן, ח) ול"ל שהואן,

תורה אור השלם ו. כי ישבו אחים יחדו ימת אחד מהם ובן אין ימת אחד מהם ובן אין לו לא תִהְיֶה אֵשֶׁת הַמֵּת החוצה לאיש זר יבמה יָבא עֶלֶיהָ וּלְקְחָה לוֹ

... דברים כה ה ...בּ יבּי, 2. וְאָם לֹא יַחְפֹּץ הָאִישׁ לָקַחַת אֶת יְבִמְתוֹ וְעָלְתָה השערה הַוְּכֵּנִים וְאָמֶרְה מֵאֵן יְבָמִי הַוְּכֵנִים וְאָחָיו שֵׁם לְהָקִים לְאָחִיו שֵׁם בִּישְׂרָאֵל לֹא אָבָה יַבְּמִי: דררים כה ז

אשה דוה וגלה את אָשְּיוֹ נְּיָנְיוֹ וְּיִּצְיִּיוֹ הָּעֶרָה וְהָיא גִּלְתָה אֶת מְלֹּרָה הָעֶרָה וְהִיא גִּלְתָה אֶת מְלְּוֹר המיה ונכרתו שניהם ְּנֶלֶי, וְּנְּדְּוְזּמֹ שְׁנֵי,וּבּ מִפֶּרֶרבּ עַמְּם: ויקרא כ יח 4. וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת אַשֶּׁת אָחִיו נִדְּה הִוֹא עֶרְוַת אָחִיו גִּלְה עֲרִירִים יִקְיוּ: ויקרא כ כא יִקִינּ: . 5. וערות אחות אמר נְאֲחוֹת אָבִיף לֹא תְגַלֵּה בִּי אֶת שְׁאֵרוֹ הֶעֶרְה עֲוֹנֶם יִשְׂאוּ: ויקרא כ יט עֵוֹנֶם יִשְׂאוּ: ויקרא כ יט

הגהות הב"ח

(h) גמ' געל כרחה אמר מר ד"ח יצמה יצח עליה: (ב) רש"י ד"ה מק וכו" נמכרת בשוק כמה:

תום' חד מקמאי

י אלא בנתקע והאמר רבה נפל מן הגג פירוש ברוח מצויה ונתקע חייב בד' דברים [וביבמתו] לא זבוים (וביבמוון לא קנה. אלא כגון שנתכוון לאשתו ותקפתו יבמתו יבא עליה שניהם אנוסים ובא עליזו שניזום אנוסים ה״ד כגון שנתכוון לאשתו ותקפוהו עובדי כוכבים ורקכווו לובו כוכב ב ורבקום זו לזו. והא דאמר ישן לא קנה דוקא ישן אבל מתנמנם קנה בין היא ערה בין היא ישנה קנה: אמר רבה נתכוון להטיח (באשתו) והטיח ביבמתו קנה דהא קא מכוין לשום ביאה

מוסף רש"י

. חייב בארבעה דברים. וכגון שנפל ברוח מלויה דהוה ליה קרוב למזיד (ב"ק כו.). וביבמתו לא דנתכוין לביאת אשה אחרת, אבל זה לא נתכוין לשום דנמכרין נפיחת חשה חחרת, אבל זה לא נתכרין לשום ביאה הלכך לא קנה, ואם חזר ועשה אחד מן האחין כה מאמר פסלה עליו (שו). ביאה גומרת בה. ויבמה ביאה משמע, שנה עליה הכתוב לעכב (קדושין יד.)**. תיר. על** (תענית יב: מגילה יח:) כדמתרגמינן ויקן ויתעל (תענית שם). לאהדורי סברא. דנר **הבא מבינת הלב** וחגילה